یاسای چاپەمەنیی هەرێمی کوردستانی عێراق

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان
بەناوی گەلەوە
ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق
ژمارەی بڕیار: ٢٤
مێژووی بڕیار: ١٩٩٣/٤/٢٥

«بڕیار»

بەپێی حوکمی برگەی(١) لە ماددەی (٥٦)ی یاسای ژمارە(١)ی ساڵی ١٩٩٢ و لەسەر پێشنیازی وەزیری رۆشنبیری وبڕیار لەسەردانی ئەنجوومەنی وەزیران، ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق لە دانیشتنی رۆژی ١٩٩٣/٤/١٨ دا بڕیاری دەرکردنی ئەم یاسایەی دا:

یاسای ژمارە(١٠) ساڵی ١٩٩٣
یاسای چاپەمەنیی هەرێمی کوردستانی عێراق

ماددەی یەکەم:

مەبەست لەم ووشانەی خوارەوە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە ماناکانی تەنیشتیانە:

١- هەرێم: هەرێمی کوردستانی عێراق.
٢- وەزارەت: وەزارەتی رۆشنبیریی هەرێم.
٣- وەزیر: وەزیری رۆشنبیریی هەرێم.
٤- چاپکراوی خولەکی(دەوری) هەر چاپکراوێک کە بەردەوام بە ژمارەی زنجیرەیی ولە کاتێکی دیاریکراودا دەرچێ وەک رۆژنامەو گۆڤار وبلاوکراوەو هەرچییەکی لەم بابەتە بێ.
٥-چاپکراوی ناخولەکی(نادەوری) هەر چاپکراوێک کە بۆ یەک جار دەرچێ یا بەشبەشی دیاریکراو بێ بەبێ گوێدانە چاپکردنەوە(اعادە الطبع) وەک مەوسووعەو قامووس وکتێب ونامێلکەو نەخشە(خریطە) ورسم وهەرچییەکی لەم بابەتەبێ.

ماددەی دووەم:

چاودێری(رقابە) لە هەرێمدا ناخرێتە سەر چاپەمەنی وهەر هاووڵاتییەکی سەربەستە لە دەرکردنی هەر چاپەمەنییەکدا بەپێی حوکمەکانی ئەم یاسایە.

ماددەی سێیەم:

مەرجە چاپەمەنی ی خولەکی خاوەنی(امتیاز) وسەرۆکی نووسینی هەبێ کە دەبێ خوێندنەوەو نووسین بە زمانی چاپکراوەکە بزانن و ئەهلییەتی یاسایی ی تەواویان هەبێ ولەسەر تاوانێک (جنایە) یا کەتنێکی(جنحە) نا سیاسی ی لە کەدارکەری شەرەف حوکم نەدرابن.

ماددەی چوارەم:

خاوەنی(امتیاز) وسەرۆکی نووسینی چاپکراوی خولەکی بەهاوبەشی لە بەردەم یاساو دادەوریدا لێی بەرپرسیارن.

ماددەی پێنجەم:

١- هەر هاوولاتییەکی عێراقی نیشەجێ ی هەرێم کە بیەوێ چاپکراوێکی خولەکی دەربکا دەبێ داخوازی یەک پێشکەش بە وەزیری رۆشنبیری بکاو تیایدا ناوی خۆی وناوی سەرۆکی نووسین وناوی چاپکراوەکەو زمانەکەی دیاری بکا.

٢- وەزیر دەبێ لە ماوەی(٣٠) رۆژادا لە رۆژی تۆمار کردنی داخوازییەکەوە لەلای وەزارەت بڕیاری خۆی لە بارەوە بدا.

٣- ئەگەر وەزیر لەو ماوەیەی برگەی(٢) دا بڕیاری خۆی نەدا چاپکراوە خولەکی یەکە لە رووی یاساییەوە بەرێ پێ دراو دادەنرێ.

٤- لە حالەتی رەتکردنەوەی داخوازیەکەدا خاوەنیی داخوازی یە رەتکراوەکە بۆی هەیە لە ماوەی دە رۆژدا لەو رۆژەی پێی رادەگەیەنرێ لەلای دادگای پێداچوونەوە(تمییز)ی هەرێم تانووت لە بڕیاری وەزیردا وبڕیاری دادگاش بنبر(قطعی) دەبێ.

ماددەی شەشەم:

١- چاپکراوی خولەکی لەکاتی دەرچوونیی یەکەم ژمارەیەوە دەبێتە خاوەنی بوون(وجود)ی یاسایی خۆی وئەگەر خاوەنەکەی ویستی ئەو بوونەی نەهێڵێ، دەبێ بە نووسین وەزارەتی لێ ئاگادار بکاو ئەو ساڵە رۆژی تۆمارکردنی ئاگادارکردنەوە لەلای وەزارەت بوونە یاسایی یەکەی نامێنێ.

٢- دەشێ خاوەنی(امتیاز) یا سەرۆکی نووسین یا هەردووکیان بگوردرێن بە مەرجێ وەزارەتی لێ ئاگادار بکرێ،

ماددەی حەوتەم:

دەبێ خاوەنی(امتیاز)ی چاپکراوی خولەکی بەپێی حاڵی چاپکراوەکە دەفتەری تۆماری یاسایی ی نوسوولێ(السجلات القانونیە الاصولیە)ی سەلمێنراو لە لایەن دادنووسەوە رێک بخا.

ماددەی هەشتەم:

١- ئەوەی دەیەوێ چاپکراوی ناخولەکی چاپ بکا دەبێ پێشەکی لەلای کتێبخانەی نیشتمانیی هەرێم تۆماری بکاو دانەیەکی وەک خۆی(طبق الاصل) بەوی بسپێرێ.

٢- ئەوەی چاپکراوی ناخولەکی دەدا بە چاپکردن دەبێ دوای چاپکردنی چەند

دانەیەکی لێ بسپێرێ بە کتێبخانەی گشتی هەرێم.

٣- دەبێ چاپکراوی ناخولەکی کە چاپ دەکرێ ناوی دانەر یادانەر و وەرگێرو پێشکەشکەری بۆ چاپ و بلاوکەرەوەی(ناشر) و سالی چاپکردنیی و ئەو چاپخانەی لێی چاپکراوەو ژمارەو رۆژ سپاردنی بە کتێبخانەی نیشتمانیی وژمارەی دانەکانی تێدا بێ.

ماددەی نۆیەم:

بلاوکردنەوە(النشر) لە وبابەتانە قەدەغەن کە هانی کردنی تاوان وکاری تیرۆریستی(الارهاب) دەدەن ورێ وشوێنی بۆ خۆش دەکەن وتین وتوانای بۆ دابین دەکەن یا جنیوو تانووت لێدان وناوزراندنی کەسانیان تێدا بێ یادەسدرێژی یان بۆسەر حورمەتی ئایین ومەزەبەکان وداب ونەریت وسیستمی گشتی.

ماددەی دەیەم:

خاوەنی(امتیاز) یاسەرۆکی نووسین ونووسەری وتار لە چاپکراوی خولەکیدا وپێشکەشکەری چاپکراوی ناخولەکی، لە حالەتی سەرپێچی کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایەدا، بەپێی یاسا رەچاکراوکان دەکەون بەر لێ پرسینەوە یاسایی یەوە.

ماددەی یازدەیەم:

١- ئەوداوا(دعوی) گشتی یانەی لە سەرپێچی کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەوەشێنەوە، لە لایەن داواکاری گشتی (الادعاء العام) وبەپەسندکردن لە لایەن وەزیری دادەوە دەکرێن، بەلام ئەو داوا تایبەتی یانەی لێی دەوشێنەوە لە لایەن زەرەرمەندەوە دەکرێن.

٢- ئەو داوایانە لە برگەی سەرەوەدا باس کراون نابێ دوای تێپەر بوونی سێ مانگ لە رۆژی بلاوبوونەوە وە بۆ چاپکراوی خولەکی ولە کاتی دەستکردنەوە بەدابەشکردن لە چاپکراوی ناخولەکیدا لە لایەن دادگاکانەوە ببینرێن.

ماددەی دوازدەیەم:

١- حوکمی دادوەری بە گوناهبارکردنی خاوەنی (امتیاز) وسەرۆکی نووسین بەپێی حوکمەکانی ئەم یاسایە لە چاپکراوی خولەکیدا خودی چاپکراوە کە ناگرێتەوە وبوونی(وجود)ی بەردەوام دەبێ مەگەر خاوەنی (امیتاز) خۆی وەهای حەزلێ نەبێ کە ئەوسا حوکمی ماددەی شەشەمی ئەم یاسایەی بەسەردا جێبەجێ دەکرێ.

٢- حوکمی دادوەری بە گوناهبار کردنی پێشکەشکەری چاپکراوی ناخولەکی بۆ چاپ خودی چاپکراوە کە دەگرێتەوە وتا کاتی لادانی هۆی گوناهبار کردنە کە چاپکراوە کە دەستی بە سەردا دەگیرێ وبلاوکردنەوەی قەدەغە دەکرێ.

ماددەی سیازدەیەم:

هیچ کۆتێک لەسەر هاتنی چاپکراو بۆ ناو هەرێم وبردنی بۆ دەرەوەی نییە تەنیا ئەوانە نەبێ کە پێچەوانەی حوکمەکانی ماددەی نۆیەمی ئەم یاسایەن وسەرپێچی کەر دەکەوێتە بەر لێ پرسینەوەی یاسایی یەوە.

ماددەی چواردەیەم:
سەربەستیی کاری راگەیاندن بۆ پەیامنێر ونوێنەرانی دام ودەزگاکانی راگەیاندنی بیانی لە هەرێمدا مسۆگەرەو مەرج وبنچینەکانی کارکردنیان بەرێنمایی یەک دیاری دەکرێن کەوەزیر دەری دەکا.
ماددەی پازدەیەم:
دەبێ خاوەنانی ئەو چاپکراوە خولەکی یانەی تا کاتی جێبەجێ کردنی ئەم یاسایە هەن لە ماوەی(٣٠) رۆژ دا لە رۆژی بلاوکردنەوەیەوە لە رۆژنامەی رەسمیدا حوکمی ماددەی پێنجەمی جێبەجێ بکەن.
ماددەی شازدەیەم:
وەزیر بۆی هەیە رێنماییی پێویست بۆ ئاسانی ی جێبەجێ کردنی ئەم یاسایە دەربکا.
ماددەی حەڤدەیەم:
کار بە هیچ دەقێک ناکرێ کە لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایەدا ناکۆک بێ.
ماددەی هەژدەیەم:
دەبێ ئەنجوومەنی وەزیران حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکا
ماددەی نۆزدەیەم:
ئەم یاسایە لە رۆژی بلاوکردنەوەیەوە لە رۆژنامەی رەسمیدا کاری پێدەکرێ.

جوهر نامق سالم
سەرۆکی ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق